

<p>❖ عنوان:</p> <p>تهیه و ارتقای سند جامع کیفیت آماری سازمان (بیمه و درمان)</p>
<p>❖ نوع خروجی حاصل از انجام پژوهش:</p> <p>طرح پژوهشی ☒ گزارش کارشناسی ☐ سند سیاستگذاری ☐</p>
<p>❖ عنوان برنامه راهبردی کلان و بخشی مرتبط با پژوهش:</p>

«طرح پژوهشی»

استانداردترین تولید علمی شناخته شده است که منطبق با اصول علمی روش تحقیق انجام می‌شود. مراحل اجرای طرح پژوهشی شامل نیازسنجی پژوهشی (از طریق طرح سالانه نیازسنجی پژوهشی سازمان)، تعیین عنوان، شرح خدمات، دریافت پروپوزال، ارزیابی و تایید پروپوزال توسط شورای پژوهش، انعقاد قرارداد، انجام پژوهش، داوری علمی و تایید نهایی شورای پژوهش می‌باشد.

«سند سیاست گذاری»^۱

«سند سیاست گذاری»، گزارشی کوتاه، بی‌طرفانه و موجز در پاسخ به یک سوال مشخص یا راجع به یک مسئله خاص است که استاندارد صلاحیت برای تهیه سند سیاست گذاری، افراد خبره هستند. این گزارش شامل سه بخش زیر می‌شود.

- بخش اول که به آن «خلاصه مدیریتی»^۲ خواهیم گفت، بر روی جلد گزارش، ضمن بیان مشکل در یک یا دو سطر، به ارایه راهکارهای اجرایی منطقی برای آن در حداکثر نصف صفحه می‌پردازد.
- بخش دوم که گزارش اصلی را تشکیل می‌دهد و در 3 تا 5 صفحه مطابق چارچوب تعیین شده تهیه می‌شود، «پیشنهادات سیاست گذاری»^۳ نامیده می‌شود.
- بخش سوم که به تحلیل دقیق موضوع و ارایه اسناد پشتیبان آن می‌پردازد، «یادداشت سیاست گذاری»^۴ نام دارد. هر یک از این سه بخش برای اهداف خاص و مخاطبان ویژه خود تهیه می‌شوند.

«گزارش کارشناسی»

شامل ارایه یک گزارش کامل در خصوص یک موضوع خاص مورد نظر است که به یک فرد مجری با سطح صلاحیت حداقل «محقق» واگذار می‌شود تا در مدت زمان چند روز تا حداکثر 3 ماه، گزارش مورد نظر را منطبق با فرمت ارایه شده تهیه و ارایه نماید.

1. Policy Paper
2. Managerial Breif
3. Policy Breif
4. Policy Paper

❖ بیان و توصیف مسئله

کیفیت داده‌ها معیاری برای اندازه‌گیری درستی وضعیت داده‌ها بر اساس عواملی مانند صحت، کامل بودن، سازگاری، قابلیت اطمینان و به‌روز بودن است. معیار و سنج کیفیت داده به سازمان‌ها کمک می‌کند تا خطاهای داده‌ای موجود که با دستی برطرف شوند، شناسایی کنند. سازمان‌ها با استفاده از کیفیت داده در نهایت به این ارزیابی می‌رسند که آیا داده‌های موجود در سامانه‌های نرم‌افزاری برای اهداف در نظر گرفته‌شده مناسب هستند یا خیر؟

دانشگاه MIT از سال 1990 و با راه‌اندازی گروهی تحقیقاتی در دانشگاه MIT به حوزه علوم کامپیوتر مطرح شد. محققان دانشگاه بر این باور بودند که در حوزه مسائل مرتبط با کیفیت داده مطالعات زیادی باید انجام شود و در این راستا نیز اقدامات بسیاری را به انجام رساندند. پیام گروه تحقیقاتی دانشگاه MIT این بود که داده‌هایی با کیفیت است که مناسب برای استفاده باشد و تناسب برای استفاده مفهومی بسیار فراتر از دقت اطلاعات است. به عبارت دیگر داده‌هایی با کیفیت است که برای استفاده مخاطب مناسب باشد و این تناسب بسیار پیچیده‌تر از دقت است. مثلاً داده مناسب باید در زمان مناسب و به صورت کامل ارائه شود. این دانشگاه در سالیان گذشته همواره تلاش کرده است تا تحت عنوان مدیریت اطلاعات برای کسب و کارها، مجموعه رهنمودهایی را برای توجه دادن کسب و کارها به استفاده کنندگان اطلاعات ارائه نماید. هدف از این کار این است که داده به عنوان یک محصول ارزشمند و مهم در کسب و کارها برای استفاده کنندگان داخلی یا خارجی سازمان شناخته این کار با مقاله تأثیرگذار وانگ و استرانگ در سال 1996 که ابعاد مختلف کیفیت داده را مورد بررسی قرار داده بودند ادامه یافت. در این مقاله کیفیت داده‌ها از ابعاد مختلف چهارگانه کیفیت ذاتی داده‌ها، کیفیت زمینه‌ای داده‌ها، قابلیت بازنمایی داده‌ها و قابلیت دسترسی داده‌ها ارائه شده است. بسیاری از مطالعات دیگر در حوزه مدیریت کیفیت داده و اطلاعات بر پایه مطالعه وانگ و استرانگ 1990 بنا گذاشته شده است.

برای اندازه‌گیری ابعاد کیفیت داده‌ها، ابزارها و معیارهایی در متون مختلف علمی در نظر گرفته شده است. این ابزارها به صورت ذهنی و یا عینی می‌باشند. با شناسایی و اعمال این معیارها در بانک‌های اطلاعات سازمان می‌توان براساس مشخصه‌های مختلف مانند دقت، عینیت، دسترسی‌پذیری، امنیت، جامعیت، بهنگام بودن و... کیفیت داده‌ها را مورد بررسی قرار داد. اهمیت کیفیت داده‌ها در سازمان‌ها افزایش یافته است، به دلیل اینکه پردازش داده‌ها پیچیده‌تر شده و با عملیات‌های

کسب و کاری گره خورده است. همچنین به دلیل استفاده فزاینده سازمان‌ها از تجزیه و تحلیل داده‌ها برای کمک به تصمیم‌گیری‌های کسب و کاری کیفیت داده‌ها مهم‌تر از گذشته شده است. مدیریت کیفیت داده‌ها هسته اصلی فرآیندهای کلی مدیریت داده‌ها است، کارهای انجام شده در راستای بهبود کیفیت داده‌ها مرتبط با برنامه‌ها و اصول حاکمیت داده در سازمان می‌باشند. هدف اصلی کیفیت داده‌ها اطمینان از فرمت صحیح و استفاده مداوم از داده‌ها در کل سازمان می‌باشد. به منظور انجام این مهم سازمان نیاز به تهیه سندی با عنوان "سند جامع کیفیت آماری داده‌های سازمان" دارد تا با استفاده از این سند نسبت به بررسی کیفیت داده‌ها و تطبیق آن با استفاده از این سند داشته باشد. سند جامع کیفیت آماری داده‌های سازمان سندی در راستای شناسایی، تدوین، رتبه بندی و انجام بررسی تمامی خصوصیات مهم کیفیت داده‌ها در بانک‌های سازمان است.

انطباق داده‌ها به مقوله ایجاد تطابق حداکثری با قالب‌های استاندارد داخلی و خارجی اشاره دارد. هرچقدر داده‌های سازمان در تناظر و تطابق با چارچوب‌ها و قالب‌های استاندارد باشند، سرعت و دقت در احصاء اطلاعات و بررسی و مطالعه و دریافت نتایج مطلوب امکان پذیرتر خواهد بود. به عنوان مثال در سازمان برای نوع فعالیت بیمه‌شدگان از یک کدبندی مشخص استفاده می‌گردد که بر اساس مجموعه قواعد و قوانین خاصی تعریف شده‌اند. بدیهی است در چنین مواردی انواع فعالیت نسبت داده شده به هر یک از بیمه‌شدگان می‌بایست تابع کدینگ فوق باشد و خارج از آن نمی‌بایست شاهد وجود عناوین سایر فعالیت‌ها در بانک اطلاعاتی مربوطه باشیم. مثال فوق را می‌توان به موارد متعددی دیگر نظیر سامی کارگاه، محل اشتغال به کار، نوع کارگاه و ... تعمیم داد.

همچنین در بخش درمان سازمان نیز برای انواع داده‌های تولید شده نیاز است موارد در سند جامع کیفیت سنجی آماری داده‌ها گنجانده شده و مورد بررسی قرار گیرد. تبعیت یک یا چندین فیلد اطلاعاتی از استانداردهای درون سازمان بسیار حائز اهمیت است. استانداردهایی که در اغلب موارد به صورت داده‌های مرجع تعریف می‌گردند.

موضوع تبعیت از استانداردهای خارجی از اهمیت بسزایی برای انجام گزارش‌گیری‌ها، محاسبات، تهیه جداول آماری، داده کاوی و ... برخوردار می‌باشد. استفاده و بکارگیری استانداردهای تدوین شده از سوی سازمان بین‌المللی کار، اتحادیه بین‌المللی تامین اجتماعی، سازمان بهداشت جهانی و مراجع داخلی و بین‌المللی آماری و ایجاد تطابق حداکثری داده‌ها و اطلاعات سازمانی با استانداردهای روزرسانی شده بین‌المللی تاثیر زیادی بر افزایش کیفیت اطلاعات سازمان خواهد داشت. همچنین نیاز است به عنوان بخش مهمی از سازمان، داده‌های بخش اقتصادی و مالی سازمان به صورت مستقل و در صورت

نیاز در برخی موارد به موازات یا در تعامل با داده های بخشهای دیگر بخصوص بخش بیمه ای و درمانی سازمان مورد بررسی و امکان سنجی قرار گرفته و در سند نهایی جامع کیفیت آماری داده های سازمان لحاظ گردد.

با عنایت به تصویب و ابلاغ نظام جامع آماری سازمان در سالهای گذشته، موضوع ارتقای کیفیت داده ها در تمامی بخش های سازمان، امری ضروری و اجتناب ناپذیر محسوب می گردد و به منظور انجام این مهم نیاز به سند جامع کیفیت آماری داده های سازمان مصوب بیش از پیش لازم است.

❖ اهداف

هدف کلی:

تهیه دستورالعمل مشخص جهت بررسی کیفیت داده ها و اطلاعات سازمان تامین اجتماعی در دو بخش بیمه و درمان بر اساس استانداردهای موجود و بین المللی

اهداف اختصاصی:

- بررسی بانک های اطلاعات داده ایی بیمه و درمان
- ارزیابی صحت، کامل بودن، سازگاری، قابلیت اطمینان و به روز بودن داده ها در حوزه بیمه و درمان
- شناسایی خطاهای داده ای موجود

❖ محدوده مکانی

سازمان تامین اجتماعی در نظر گرفته شده است.

❖ زمان مورد انتظار اجرای پژوهش

زمان مورد انتظار برای انجام پژوهش 5 ماه در نظر گرفته شده است

❖ شرح خدمات

- بررسی وضعیت فعلی کیفیت سنجی داده ها (بیمه و درمان) در سازمان
- بررسی شاخص های کیفیت در متون علمی مختلف
- بومی سازی سند کیفیت آماری و شاخصها مورد نیاز برای سامانه های اطلاعاتی سازمان تامین اجتماعی در بخش بیمه و درمان
- ارائه طریق در خصوص سنجش ارتقای کیفیت آمارهای استخراج شده از بانکهای اطلاعاتی بخش بیمه و درمان سازمان

❖ خروجی های مورد انتظار

فرم درخواست طرحنامه (RFP)

موسسه عالی پژوهش‌های اجتماعی

- گزارش کارشناسی
- مقاله
- چکیده مدیریتی 2000 کلمه‌ای

نام و امضاء معاون یا بالاترین مقام اجرایی حوزه:
نام و امضاء نماینده تام الاختیار معاونت/کارفرما:
نام و امضاء مدیر گروه پژوهشی موسسه:
نام و امضاء معاون پژوهشی موسسه:
تاریخ تکمیل فرم: